

**REPUBLICA MOLDOVA
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

PCC-01/7a

Chișinău, 12 iulie 2012

Parlamentul Republicii Moldova

ADRESĂ

Prin Hotărârea nr. 10 din 12 iulie 2012 Curtea Constituțională a declarat neconstituționale sintagmele „președintele fracțiunii sau de către” și „neafiliați” de la alineatul (4) articolul 16 al Legii nr. 39-XIII din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament, în redacția Legii nr. 26 din 1 martie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Curtea a relevat că obligația deputatului de a obține acordul președintelui fracțiunii pentru a-și manifesta protestul parlamentar este contrară principiilor mandatului reprezentativ și nulității mandatului imperativ, consacrate de articolul 68 din Constituție, și concluziilor expuse de Curtea Constituțională în Hotărârea nr.8 din 19 iunie 2012 privind interpretarea articolelor 68 alin.(1), (2) și 69 alin.(2) din Constituție.

De asemenea, Curtea a considerat nejustificată diferențierea deputaților din cadrul fracțiunilor parlamentare și a celor neafiliați în privința modului de declarare a protestului parlamentar.

Curtea constată că, fiind declarate neconstituționale sintagmele menționate, alineatul (4) al articolului 16 din Legea despre statutul deputatului în Parlament are următoarea redacție:

„Absența deputatului de la o ședință a Parlamentului în semn de protest față de un proiect inclus pe ordinea de zi, anunțat de către [președintele fracțiunii sau de către] deputații [neafiliați], se consideră absență din motive întemeiate.”

Curtea observă că această prevedere legală necesită a fi supusă revizuirii redacționale, pentru a corespunde normelor limbii literare.

Adresa poștală:

str. A. Lăpușeanu, 28
MD 2004, Chișinău

Tel: (373 22) 25-37-08 Fax: (373 22) 25-37-46
(373 22) 25-37-20 E.mail: curtea@constcourt.md

În același timp, Curtea a constatat **necesitatea aducerii prevederilor legale referitoare la protestul parlamentar în concordanță cu Hotărârea nr. 8 din 19 iunie 2012**, prin care au fost interpretate articolele 68 alin.(1), (2) și 69 alin.(2) din Constituție.

Curtea reamintește că, prin Hotărârea nr.8 din 19 iunie 2012, a constatat un vid legislativ privind procedurile de protest parlamentar, fiind necesară reglementarea legală exhaustivă a procedurilor de protest parlamentar, a condițiilor și temeiurilor când protestul parlamentar poate fi declarat, astfel încât să nu existe nici un dubiu sau confuzie între protest și lipsa nemotivată de la ședințele Parlamentului. În acest context, Curtea a menționat că protestul parlamentar trebuie să fie notificat public de către deputatul vizat sau de către președintele fracțiunii parlamentare, cu anunțarea situației care l-a determinat și a cerințelor pentru sistare.

În egală măsură, Curtea a constatat că limitarea protestului parlamentar doar la proiectele incluse pe ordinea de zi contravine interpretării statuate de Curtea Constituțională în Hotărârea nr.8 din 19 iunie 2012, potrivit căreia acțiunile de protest parlamentar pot fi desfășurate și **în cadrul activității politice a deputatului care nu este legată nemijlocit de procesul de creație legislativă (§62):**

„61. [...] protestul parlamentar constituie, eminate, o absență motivată politic, fiind o metodă de luptă politică, o acțiune a unui deputat sau a unui grup de deputați, ca ripostă la o anumită acțiune a majorității, prin care se exprimă o manifestare, fără acte de violență, a opoziției împotriva unor **acte sau decizii care sunt considerate ilegale** sau contrare interesului comun, cu scopul de a obține cedări.”

În lumina celor expuse și având în vedere că interpretarea, prin Hotărârea nr. 8 din 19 iunie 2012, a articolelor 68 alin.(1), (2) și 69 alin.(2) din Constituție a intervenit după adoptarea prevederilor legale referitoare la protestul parlamentar, în temeiul articolului 79 din Codul Jurisdicției Constituționale, Curtea consideră necesară soluționarea acestor probleme de către Parlament.

În acest sens, Curtea solicită Parlamentului să examineze, în conformitate cu prevederile articolului 28¹ din Legea cu privire la Curtea Constituțională, prezenta adresă și să-i fie comunicate rezultatele examinării acesteia în termen de 3 luni.

Președinte

Alexandru TĂNASE